

Maslowova pyramida potřeb

Psycholog Abraham Harold Maslow důkladně zkoumal lidské potřeby a došel k závěru, že je lze sestavit do podoby schodů nebo pyramidy.

A stejně, jako je k vystoupení na další schod potřeba nejprve překonat ten předchozí, i naplňování potřeb má svůj řád. Pokud se například necítíme v bezpečí, nemůžeme se naplno učit. Stav, kdy jsou všechny naše potřeby naplněny, nazýváme wellbeing.

Při podpoře wellbeingu ve škole je tedy třeba postupovat schod po schodu. Od zahnání tělesného hladu až po naplnění touhy po nalezení vlastního místa ve světě.

1. SCHOD

Fyziologické potřeby

Když náš mozek věnuje pozornost tomu, že tělu něco chybí, jen těžko se soustředí na učení. Pro správně fungující tělo potřebujeme například dostatečně pít, jíst a hýbat se – a to i ve škole. Abychom bez obtíží přijímali nové vjemy, potřebujeme také správnou teplotu a dostatek čerstvého vzduchu. Stejně tak zajít si na záchod, kdy potřebujeme, je podmínkou schopnosti soustředit se nejen na učení.

2. SCHOD

Potřeba bezpečí

Tam, kde se necítíme v bezpečí, se také nedokážeme soustředit. A kde se nedokážeme soustředit, tam se jen těžko něco naučíme. Budovat pocit bezpečí pomáhají například srozumitelná pravidla nebo přehledný program dne. Pocit bezpečí také vychází z toho, když máme možnost ovlivnit, co se s námi děje. Zapojování dětí do dění ve škole tak zvyšuje kromě jiného i jejich motivaci ke vzdělávání.

3. SCHOD

Potřeba sounáležitosti a lásky

Ve škole se učíme o tom, jak funguje svět kolem nás, ale také bychom se měli učit komunikovat – s autoritami i svými vrstevníky. V prostředí, které podporuje vzájemně ohleduplné vztahy a soudržnost kolektivu je pak vstřebávání nových vědomostí mnohem jednodušší. A aby ne, když se neučíme jen z učebnic, ale také od lidí okolo nás.

4. SCHOD

Potřeba uznání

Pochvala za dobře odvedenou práci nás motivuje pokračovat v ní dál. Naplnění potřeby uznání nás podporuje v budování důvěry v sebe sama. Očekávání nás dospělých vůči dětem se stávají sebnaplňujícím proroctvím – vedou buď k úspěchu a zdravému sebevědomí, nebo k neúspěchu a pocitům méněcennosti. V dobré škole učitelé věří v úspěch každého dítěte a neškatulkují je na šikovné a pomalé. Podporují rozvoj potenciálu každého dítěte.

5. SCHOD

Potřeba seberealizace

Děti touží po poznání a objevování nového. Potřebují porozumět světu kolem sebe a najít v něm své místo. Nejlepší cestou je, když dětem umožníme se do učení aktivně zapojit. Projekty, experimenty a diskuze vzbuzují větší zájem než frontální výuka. Z výuky, do které se děti mohou aktivně zapojit a která jim dovolí objevovat své silné stránky a talenty, si do života odnesou více než z výkladu od tabule.

